

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 22.

V Ljubljani, v soboto 2. junija 1900.

Letnik V.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravištvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravištvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15**. Uradne ure od 9—12 ure dop. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Ljubljana in Hribar.

Dunaj — Pariz! Ti dve imeni sta sedaj v vseh ustih, in vzbujati najrazličnejša čustva. Liberalce je sram, da so v kljub vsem zvičajam in goljufijam propadli, in jih je tudi strah pred prihodnostjo, ker to pojde sedaj naprej. Ljudstvo vstaja in hoče, da se tudi zanje kaj stori. Liberalni žurnalisti so najpodlejšje sramotili vero in cerkev, misleč da bodo ljudstvo s tem preslepili in naščuvali proti cerkvi, pa kaj so dosegli? Izprijeti pobalini pod imenom nacionalstva in socijalstva prežvekujejo sicer to liberalno hrano, a kar je poštenega ljudstva, to je tem čifutom obrnilo hrbet in jih meče ven.

Dunaj — Pariz! Dunaj vabi k sebi k socijalnim kurzom in znanstvenim shodom katoliških učenjakov, Pariz vabi k sebi, da občuduje tehniški napredek nove dobe. Ni čuda, da si je Hribar izmislil tudi za Ljubljano nekaj. On hoče biti načelnik slovenskim županom, in zato jih sklicuje za binkoštni ponedeljek v Ljubljano.

A kaj bodo župani videli v Ljubljani? Večinoma bodo ostali doma, ker se Malovrhovemu delodajalcu in Schweglovemu zavezniku nečejo vdinjati, — a oni, ki pridejo, bodo v Ljubljani videli, kako slovenski župan ne sme delati.

Hribar je mož, kateri sicer ni študiran, pa je imel toliko praktičnega razuma za svoje interese, da si je pomagal do izvrstnih dohodkov pri banki „Slaviji“ in je postal, kakor znano, tudi ljubljanski župan. To je posebnost Ljubljane — zastopnikov privatnih kapitalističnih podjetij drugod ne volijo županom. Pa bodi temu kakorkoli, mi hočemo le povdariti, kako je Hribar s svojo popolnoma napačno politiko pomagal slovenski narod slabiti in razdvajati.

1. Kaj je bilo Hribarju treba, da je s Tavčarjem in Malovrhom začel ljuto gonjo proti cerkvi in duhovščini? „Narod“ je postal luža najnesramnejših podlostij, in Hribar nosi odgovornost za to. To je sramota, ki je Hribar tudi s tem ne opere, da gre vsako leto enkrat na sv. Janeza Krstnika praznik k paradni maši v Trnovo in potem na obligatno kosilo v župnišče.

Potresi v liberalnih buticah.

Istina je, da se liberalci g. Koblarja bolj boje, kot živega vraga. Morje črnili so že porabili zoper njega, da bi ga očrnili, a posledica je vedno le ta, da so sami črni in da se potaplja iz blamaže v blamažo. Zadnji čas so se literati zopet opekli, ko so se lotili Koblarjevega članka o „zemeljskih potresih na Slovenskem“.

Prvi je prišel z lažjo tisti junak „Verus“, ki si je malo prej pri izjanskih pripovedkah zaslužil ime „stric Blamaža“, in je trdil v „Narodu“, da Koblar ni navel glavnega vira svojemu spisu o potresih, namreč spisa dr. Mitteisa. Verusova laž je imela kratke noge. Dokazal je naš list, da je g. Koblar v svojem spisu Mitteisa jako razločno citiral, in še celo vse strani navel natančno, kje da je Mitteis o potresih pisal, g. Govekar se je pa celo v tem citatu zmotil. Ta buška je napravila hud potres v liberalnih buticah celo na Goriškem.

Potem sta pa Govekar in za njim Gabršček trdila v svojih listih, da oni Koblarjev citat

2. Silno je padel Hribar v očeh javnega mnenja zaradi svojega obnašanja proti deželni zavarovalnici. Kaj vse je vedel povedati o škodljivosti teh zavodov! In vender mu je moralo kot strokovnjaku biti znano, da to ni res. Saj se je na Bavarskem in Nižjevavstrijskem pokazalo, kako silno koristne so te zavarovalnice. In sedaj ta boj zoper „Vzajemno zavarovalnico“! Spominjamo se, kako je Hribar „resnico“ govoril o deželni zavarovalnici, in zaradi tega tudi sedaj „Narodu“ ne verjamemo, ko ogenj in žveplo meče na „Vzajemno zavarovalnico“.

3. Hribarjeva Ahilejeva peta je zveza z Nemci. Kako je grmel včasih, da naj grom in strela ubije onega, ki odpade! In sedaj Hribar objema barona Schwegla ob asistenci dr. Tavčarja in Malovrha! Ali ni to narodni škandal? Pri volitvah grede Hribarjevi narodnjaki, Nemci in socijalni demokratje skup, kakor složni bratci.

4. Hribar nima smisla za ljudske potrebe, kar kaže njegova stranka posebno s tem, da se protivi razširjenju volilne pravice. Kako se je trudil dunajski župan, da je pravičnejše uredil volilno pravico, da, še celo v Gradcu jo skušajo poboljšati, v Ljubljani pa mož, ki hoče stati na čelu ljudskim županom, ljudstvu pravice ne da!

5. Mestno gospodarstvo je pod Hribarjevim vodstvom popolnoma zavoženo. Hišni posestniki grede na kant, in občinski zastop jim pridno prazni žepe, namesto da bi jim prizanašal. Potresno posojilo je že vse zakopano. Zdi se, da Hribar vso svojo slavo išče v tem, da je njegovo ime na kolikor mogoče mnogih spominskih in ustavnih ploščah zapisano z zlatimi črkami. Plačujejo jih drugi. Pri tem pešajo ljubljanski obrtniki, izpodrivajo jih tujci, in oni, ki so poklicani za to, da jih branijo, nimajo razuma za njih težnje.

6. Grozovito demoralizuje ljudstvo terorizem, s katerim sedaj gospodujoča klika pritiska na podložnike in na občinstvo. Kdor ni brezpogojno „Narodovec“, ta se strga v časopisju, osebno zasramuje in se mu grozi celo z uničenjem eksistence. Lahko bi imenovali imena,

pa nečemo, da ne spravimo katerega reveža pod Hribarjevo komando v zadrego. Gorje, da bi kdo mrdnil! Precej mu dekretira Hribar popravek, ali pa ga izpodi iz službe.

7. Hribar se je prav po nepotrebnem udeležil boja zoper svobodno kmetško gibanje. Ali ne ve Hribar, da je za vse dobro, če je za kmete dobro, torej tudi za banke? Kako naj sedaj kmetški župani za svojega voditelja, sprejmejo moža, ki nasprotuje pri vsaki priliki njih najvitalnejšim interesom?

To je nekaj mislij k binkoštnemu ponedeljku, k ustanovnemu shodu Hribarjeve županske zveze, katero bode binkoštni ponedeljek krstil ljubljanski magistrat. Kolik razloček med Ljubljano in Dunajem, med dr. Luegerjem in Hribarjem. Če stopi Lueger med ljudstvo, takrat vse odmeva veselja in burnih pozdravov. Vsak ve: ta je naš mož, ki se žrtvuje za nas, ljubitelj preprostega ljudstva, pomočnik revežev, prvoboritelj za ljudske pravice! Vse gre za njim, vse ga ljubi. Od duhovnika do uradnika, od trgovca do tovarniškega delavca so vsi na njegovi strani, ki še kaj drže na krščanstvo in na pravičnost. In v Ljubljani Hribar? Kdo ljubi Hribarja? Oni, ki so pod njim, se ga bojé, oni pa, ki agitirajo zanj, nimajo druge devize, nego to: „Proč s farji, živijo golaži!“ Na tako nizek nivó je padla javna nravnost v Ljubljani.

Hribar bo binkoštni ponedeljek mnogo govoril o narodnosti. Slovenski župani pa naj Hribarju odgovore, da le tedaj vstopijo v njegovo zvezo, ako jim obljubi to-le troje:

1. Da se odpove sramotni narodno-izdajski zvezi z Nemci.

2. Da se upre škandaloznemu početju „Narodove“ klike.

3. Da udira gospodarsko organizacijo ubogega slovenskega ljudstva.

Kadar Hribar to obljubi, tedaj se je šele možno ž njim dalje se razgovarjati.

Mitteisa, ki obsega 18 strani, velja samo za dve vrstici v Koblarjevem spisu. „Soča“ je celo pisala, da se g. Koblar laže s tem, ko se hoče skriti za opombo Mitteisa. Ta opazka je res imenitna: če kdo natančno vir citra od strani do strani — se skriva in laže (če ga utaji, kakor Dimnik, ki je s „Slov. Gospodarjem“ v Veltavo gledal, pa resnico govori)! Za „Justa Verusa“ — „Slov. List“ je precej povedal, da je ta „Verus“ stric Blamaža — pa pravi „Soča“, da ni užil prav nikake blamaže, ko se je hotoma in vedoma zlagal. Zanimivo je tudi to, da je g. Koblar ves Mitteisov spis citiral, ne pa samo dveh vrstic iz Mitteisa, in da to liberalcem ni prav. Ko je pa prof. Rutar za „Beneško Slovenijo“ 40 strani upilil iz „Dom in Sveta“ in ravno tolikokrat, kakor Koblar, navedel svoj vir, je bilo pa liberalcem prav in je še danes vsem prav.

Sicer ne vemo, kolikokrat se mora še citirati vir, če je kdo že enkrat naznanil ves vir, to pa vemo, da dotična pravila enako veljajo za Seidla, ki nemški poljubuje Deschmanna, kakor za Rutarja in Koblarja. Tudi ne vemo,

kako more kdo, če spisuje zgodovino potresov, biti posebno originalen. Ali naj pomaga fantazija v zgodovini, kakor „v krvi“? Gre se pač pri izbiranju zgodovinskih podatkov le za to, da se podatki kritično premotrijo in izpopolnijo z raznimi viri. V obojnem oziru je storil gosp. Koblar svojo dolžnost.

Več Valvasorjevih, oz. Mitteisovih, podatkov o potresih je g. Koblar zavrnil kot negotove ali neresnične, n. pr. potrese iz let. 792, 1000, 1340 in 1509. G. Koblar je svoj spis izdal kmalu po potresu leta 1895., tedaj ob času, ko smo ljubljanci skoro vsako četrto ure morali bežati izpod strehe, in izdelal ga je kot priložnostni spis, da je brž po velikem potresu podal radovednemu občinstvu kratko zgodovino prejšnjih potresov. Ker je g. Koblar sam vedel, da vsled teh razmer podani zapisek potresov ne more biti popoln, ga je pozneje z več noticami v „Izvestjih“ sam izpopolnjeval. Vkljub temu je pa že v prvem svojem sestavku g. Koblar navel trindvajset potresov, katerih Mitteis ne navaja, in naštel razne tiskane in pisane vire za potrese na Slovenskem, katerih Mitteis

Iz delegacij.

Dunaj, dne 30. maja.

Državni zbor je prekinjen in politično zanimanje se obrača na pogajanje cele zbornice s Čehi in pa na delegacije v Pešti.

O pogajanjih s Čehi se ne da ničesar gotovega reči. Le toliko je gotovo, da se Čehi z notranjim uradnim jezikom češkim ne zadovoljujejo, ampak odrekajo državnemu zboru sploh pristojnost, da bi sklepal o njih zadevah.

V Pešti so se 25. maja 1900 pričele skupne avstrijske delegacijske seje, in sicer z razpravo o proračunu zunanjega ministerstva. Za tostranske državljane se nekako neprijetno sliši, da Ogerska v gospodarskih in političnih vprašanjih silno napredno nastopa, in da jej avstrijska delegacija to tudi brez ugovora priznava. V govorih delegatov se je tudi povdarjalo, da Nemčija v gospodarskem oziru, in osobito po svoji industriji, zmagonosno napreduje, tako da si pridobiva vedno novih potov za trgovino, da si išče novih pokrajin potom kolonizacije, da pa Avstrija zaostaja povsod.

V prvi seji je vložil delegat Vencajz z drugovi interpelacijo na državnega finančnega ministra Kalaya, zakaj da bosenska vlada ne prepusti vrelca „Sinčere“, čigar voda se rabi za zdravljenje, iznajdniku vrelca, t. j. našemu rojaku g. Ivanetiču.

Prvi govornik Čeh Kaftan je poskušal dokazati, da trozveznikov ne veže več ono prijateljstvo, ono zaupanje, ki naj bi bilo podlaga zvezi, in je trdil, da ima trozveza danes edino še zgodovinsko vrednost. Ministru Goluchowskemu se baje ni posrečilo, v to zvezo spraviti soglasja. Bati se je, da prav ta minister razdere dobre razmere z Rusijo, in to s svojim postopanjem v Srbiji, Bolgariji in v Črni Gori. Govornik je zahteval popolno prostost in neodvisnost za avstrijsko zunanjo politiko, odkritosrčno dobro razmerje z našimi velikimi sosednimi državami, blagohotno postopanje z balkanskimi državami, sklepanje pravičnih trgovinskih pogodb in končno enakih pravic za avstrijske narode.

Delegat Vencajz je obžaloval vpliv trodržavne zveze na upravo naše države. Južna meja je po svoji zemljepisni legi in zvestobi južnih narodov obramba države. Namesto da bi to mejo utrjevali, godi se nasprotno ravno vsled trodržavne zveze. Italijanstvo, nemštvo in mažarstvo ovirajo Jugoslovane v gospodarskem, kulturnem in narodnem razvoju. Politični ideal Slovencev in Hrvatov je združenje vseh narodov svoječasne Hrvatske v okviru Habsburške monarhije. To je stari ilirski program, in avstrijski cesar ima še danes naslov ilirskega kralja. Ti narodi bi se ne upirali trodržavni zvezi, ko bi imeli enake pravice z drugimi. — Zveza z Italijo pa je Avstriji in Jugoslovanom preje na škodo, nego na korist. Jugoslovani so prepričani, da se ravno vsled te zveze zane-marjajo Dalmacija in druge primorske dežele.

ni videl. Slabo tedaj zna šteti g. prof. Seidel, ko trdi, da je g. Koblar spopolnil Mitteisov seznamek z malim številom potresov, navadna lumparija je pa, ko „Slov. Narod“ in „Soča“ pišeta, kakor da bi bil g. Koblar le Mitteisov spis preložil na slovensko in temu plagiatu pristavil svoje ime.

Potresi, katere je sedaj liberalcem toli slavni Mitteis prezrl, pa jih Koblar opisuje, spadajo v nastopna leta: 1201, 4. maja; 1491; 1502, 6. marca, 1571, 23. sept.; 1621; 1622, 5. maja; 1628 v saboto pred sv. Trojico; 1632, 27. novembra, 1634, 1. maja; 1643, 9. julija; 1690, 4. decembra; 1690, 24. decembra; 1691, 27. februarja; 1691, 29. novembra; 1699; 1784, 6. decembra; 1786, 11. aprila; 1804, 10. junija; 1825, 21. februarja; 1832, 1. oktobra.

Resnica pa je, da je tudi te potrese Koblar plagiral in da nobenega ni sam naredil. Izviren potres je napravil le „Slov. List“ — v liberalnih buticah, ker je dokazal, da za „Slov. Narod“ in „Sočo“ veljajo besede: „Kdor hotoma in vedoma laže, ni samo nesramen lažnik, ampak tudi zloben človek“.

Slovenci in Hrvatje ne zahtevajo, kar je sosedovega, toda glasno morajo ugovarjati proti vednemu zatiranju, ki se s pomočjo državne avtoritete vrši povsod v javnem življenju. Prednosti italijanskega življa so menda priprave za bodoče dogodke, katere morejo le Jugoslovani preprečiti. Iz teh razlogov se Jugoslovani ne morejo ogrevati za trodržavno zvezo. Želimo pač, da bi minister ne pogrešal teh simpatij.

Na zadnje je grajal, da je Lahonstvo v Trstu priredilo laškemu agitatorju Garibaldiju lansko leto velikanske ovacije s pomočjo Lloyda, ki vendar uživa veliko avstrijsko podporo, in pa da je grof Stürkh cesarju lažljivo poročal, da so slovenski poslanci brez uzroka zapustili deželni zbor štajarski.

Dr. Stransky je povdarjal, da se je trozveza preživela, ker je nasprotstvo proti Rusiji in proti Franciji odpadlo. Avstrijska zunanja politika boleha prav kakor vsa notranja politika na neodločnosti, Čehi so pa trpini pod vplivom zunanje politike na notranjo.

Dr. pl. Demel se je strinjal popolnoma z Goluhovskega zunanjo politiko in je zahteval, da se zveže vsa Evropa za skupni gospodarski boj proti Ameriki. Govornik je priporočal zjedinenje v državnem zboru in je iznenadil delegacijo z novico, da se hočejo Nemci s Čehi pobotati, razžalil je pa Čeha takoj, rekoč, da Nemci so neodvisni politiki, Čehi pa moledovajo pri ministrih in če jim ti niso naklonjeni, pa javkajo. Vsled te izjave se je pričelo besedovanje med govornikom in med Čehi.

Čeh dr. Slama se je pritoževal, da Nemčija slovanske delavce iz dežele tira, in da minister zunanjih zadev tega ne prepreči. S tem je bila prva seja končana.

V drugi seji dne 26. t. m. se je nadaljevala razprava prvega dne.

Delegat Mauthner je govoril o trgovinsko-političnih razmerah. Priznal je, da Avstrija nima denarja za troške kolonizacije, da ga pa tudi toliko časa ne bo imela, dokler ne bo državni zbor zmožen dela. Govornik je kazal, da je Nemčija silno veliko storila za komunikacijo, da je dopolnila svoje železnice in pripravila vodne ceste ter kanale. Avstrija pa razmišlja že 30 let o kanalih Donava-Odra in pa Donava-Laba.

Vlada bi zdaj gradila drugo železnico proti Trstu, a državni zbor ne privoli denarja, ker se mora s Čehi pogajati. Delegat je videl edino le v trozvezi odrešenje in tešilo v sončnatih berolinskih dnevih. Konečno pa je povedal, da ni Lloydovo podjetje dalo ladje Garibaldiju na razpolaganje, marveč da je le neki neznani Tržačan najel ladijo za Garibaldija, in je „popravljaj“ s tem Vencajz-ovo trditev.

Delegat Pacak je odgovarjal Mauthnerju in pa dr. pl. Demelu in končal svoj polemični govor z izrekom: Avstrija naj ne bo ne nemška, ne češka, marveč pravična vsem svojim narodom, kateri bodo v zadovoljni zvezi mogočna trdnjava proti vsem napadom na desno in na levo stran.

Dr. pl. Kozlovski je priporočal mir in edinost na znotraj in na zunan in poučeval Čeha, da naj se zedinijo z drugimi strankami v državnem zboru; hvalil je ministra Goluhovskega.

Grof Stürkh je bil na svoje nemške prsi, rekoč, da je on pristen in ne priučen Nemeč, in je obetal, da bode za proračun z navdušenjem glasoval, ker se zunanja politika popolnoma strinja z notranjo. Opravičeval se je vsled očitanja delegata Vencajza, da je le svoje osebno mnenje izrekel, rekoč, da so štajarski poslanci brez vzroka izstopili iz deželnega zbora, kajti za časa izstopa se istinito ničesar ni pripetilo v deželnem zboru, kar bi bilo dalo viden povod poslancem za izstop.

Dr. Popovič se je strinjal z zunanjo politiko ministra Goluhovskega, a je vendar tako izzivajoče proti Ogrom govoril, da ga je predsednik večkrat ustavil.

Pl. Parish je bil dosleden češki veleposestnik, hvalil je trozvezo in ministra Goluhovskega, a grajal njegove podanike, ker baje na lastne roke mešajo notranjo politiko.

Delegat Vahnjanin je govoril o izseljevanju in izkoriščevanju Rusinov pri izseljevanju in je zahteval od ministra pomoči.

Konečno je „popravljaj“ Lah Gambini trditev delegata Vencajza, da je bila gimnazija v Pazinu potrebna, rekoč, da je Pazin laško mesto in da ondi ni bilo treba gimnazije.

S tem je bilo končano drugo zasedanje delegacije.

Delegacije so se nadaljevale in končale v Pešti z običajnim obedom v kraljevi palači.

Znamenito je stališče, katero so zavzeli Čehi nasproti vladi in drugim strankam, — znamenita sta govora ministerskega predsednika grofa Goluchovskega in pa bosenskega ministra pl. Kallay-a, in jako zanimiv je Kallayev položaj.

Izmej Čehov so obširno govorili proti vladi poslanci Kaftan, dr. Pacak, dr. Slama in dr. Stranski, zbornični podpredsednik Začek je ostal v senci. Drugi govorniki so zopet klicali bojujoči se stranki, da naj se pogodita, ker je Avstrija v nevarnosti... Taki govorniki so se slišali sosebno iz vrst veleposestva. Koliko bodo taki govori pomagali, poučili nas bodo prvi dnevi prihodnjega tedna.

Grof Goluchowski, kateremu so Čehi očitali, da vpliva na notranjo politiko, je kazal na to, da naj se toliko časa ne govori o zunanji politiki, dokler se bodo Čehi in Nemci preganjali po zbornicah in časnikih. Tekom treh let bo treba dognati novo nagodbo z Ogri, sklepati nove trgovinske pogodbe in pa ugotoviti carinske tarife. Vse to je pa nemogoče po sedanjem nesposobnem, državnem zboru. Načelnik avstrijske ogerske vlade je s tem stavkom namignil, da se morajo današnje razmere preustrojiti. Vladalo se bo s parlamentom, ali pa brez vpliva državljanov kar bodeta določili nasprotujoči si stranki. Goluchowski je stopil tudi v tem govoru na svoje; celemu svetu znano stališče, ki je naperjeno na to, da se obdrži trozveza, in je pobijal češke napade s tako ostro besedo, ki se le redkokrat sliši v taki izbrani družbi.

Bosenski minister pl. Kallay je imel letos prav sitno stališče. Pričelo se je proti njemu neko gibanje, ki je posledica židovskega ruvanja in židovskega časnikarstva. Židje so se prepričali, da jim v Bosni ne stoji na razpolago molzne krave, in zaradi tega so pričeli ruvati proti ministru, katerega so povzdigovali v nebesa, dokler je pustil njihove žepe pri miru. Za Židi stoji šovinist Oger, kateri komaj čaka, da bi posegel po Bosni in Hercegovini, kadar bodeti popravljeni po Avstriji in z avstrijskim denarjem. Naročila si je ta zveza za čas delegacij v Pešti neko bosensko deputacijo, da bi se pritožila pri cesarju proti Kallay-u in članom te deputacije se baje v Pešti sila dobro godi. Deputacije so poslali Mohamedanci in pa Srbi, da naj bi tožile Kallay-a da podpira katoličane Hrvatov. V resnici se pa gladijo pota oholemu Ogri. Kallay je pojasnjeval stališče in prepričeval delegate, da je njegova pot pot pravice.

V avstrijski delegaciji je poročal o Bosni kranjski delegat Vencajz — nasprotno pa je zastopal Mohamedance in Srbe Čeh Slama.

Za zdaj bo zmagal še pl. Kallay, a kdor pozna moč ogersko-nemške zveze, ve da mu ta zveza vendar podkoplje tla.

Konečno naj še poročamo, da se je pri razpravi o mornarici delegat Vencajz zavzel za mornarsko duhovščino, da je bila pa interpelacija tega poslanca, zakaj se slovenskemu učitelju Ivanetiču ne pusti v last vrelca „Sičera“, da bi vodo razpošiljal kot zdravstveno sredstvo, zavrtnjena iz tehtnih razlogov.

Delegacije so dovolile milijone za vzdrževanje Avstro Ogerske, veličastno mesto ob obalah Donave se lepša in vzdiguje, — naša avstrijska obrt, trgovina in poljedelstvo pa propadajo.

Izvirni dopisi.

Iz Kranja, 28. maja. Shodek, katerega sta napravila naša poslanca zadnjo soboto, je bil jako klavern. Čudili smo se, da si upata poslanca s tako „suho robo“ stopati pred volilce. Posl. dr. Ferjančič je podal politični pregled, kakršnega čita Majdičev voznik v „Do-

lenjskih Novicah". Povedal je samo to, za Kranjce jako neveselo novico, da sedaj ni mogoče misliti na zidanje železnic, ker delajo Čehi obstrukcijo. Rad bi bil mahnil po Čehih, ko bi Pirc ne bil kričal: Ne metati Čehom polen pod noge pri obstrukciji! Tedaj je molčal. „Ker sedaj gotovo ni ugoden čas za pridobivanje“, poslanec tudi o večno obetanem podržavljenju naše pošte ni vedel ničesar povedati. Na zadnje je volilcem zatožil svojega tovariša, da se v deželnem zboru ni „ogrel“ za železnico Loka-Divača, in temeljito poročilo je bilo pri kraju. Poslušalci so rekli: Dobro, da je konec!

Še bolj konfuzno je bilo poročilo Šubičeve. Posnel ga je po Malovrhovem poročilu iz „Naroda“, pa ne srečno. Nagoto svoje stranke je povsem pokazal pri vprašanju o železnici Loka-Divača. Trdil je, da se je lani še potezal za to železnico, letos se ni nič več za njo potezal, ker treba računati z višjim faktorjem (Schwegelnom), in vender je — tako je govoril — narodno-napredna stranka slej ko prej za progo Loka-Divača. Kranjci pa zdaj pravijo: če je zbor to logiko „z veseljem pozdravil“, no, mesta Kranj, Loka in Idrija jo pozdravljajo z žalostjo. Na koncu je Šubic omenjal izjavo poslancev katoliško-narodne stranke, da ne sedejo z „narodnimi“ poslanci več za isto mizo, in da je „narodni“ klub dobil za to grozovito žaljenje primerno zadoščenje. Povedal pa govornik ni, v čem obstoja to zadoščenje, omenjal ni, koliko Slovence stane zveza z Nemci, in prikrikl je svoje veselje, da bodo vsled te zveze napredni narodnjaki plačali v šestih letih samo za nemško gledališče 72 tisoč kron izredne podpore kot narodni davek.

Politiški pregled.

Krščanska zmaga na Dunaju. Tudi pri ožji volitvi v II. razredu so dunajski krščanski-socialci porazili nasprotnike krščanskega imena. I. okraj, ki je bil doslej trdna zaslomba liberalcev, volil je pri ožji volitvi s 741 glasovi duhovnika kanonika Anton Schopfleuthnerja. Liberalni doktor Adolf Zemann je vjel 657 glasov, znatno manj, kakor pri prvotni volitvi. V 9. okraju so krščansko-socialni kandidatje dobili po 1169 glasov, liberalni — 147. V ponedeljek je volil I. razred, katerega so doslej zastopali židovski liberalci. V tem razredu se je tudi posrečilo kršč. socialcem, da so si pridobili takoj v ponedeljek 7 mandatov, v torek pa je pri ožji volitvi priprost mož kršč. socialc Ahorner porazil voditelja dunajskih liberalcev dr. Voglerja, katerega je ta udarec tako silno zadel, da noče več voditi dunajskih liberalcev in da je moral na njegovo mesto stopiti dr. Nechansky. Liberalci so si v I. razredu ohranili samo 14 mandatov. V četrtek je volil novi četrti razred 20 zastopnikov. Socialni demokratje so z židovskim denarjem razvili silno agitacijo, a tudi novi volilni razred je pokazal krščanski značaj Dunaja. Izvoljenih je 18 krščanskih socialcev in 2 od delavskih žuljev plačana socialna demokrata, Reumann in Schuhmeier. Na volišče je prišlo v IV. razredu 135.928 volilcev. Mej izvoljenimi sta poslanec Bielohlavek in iz afere v Polni znani krščanski socialc Schwer, ki je dobil nad 3000 glasov, njega nasprotniki pa le okoli 400. Imeli bodo krščanski socialci v dunajskem občinskem svetu 131 glasov, liberalci skupno z onimi liberalnimi možmi, ki so še ostali v občinskem svetu 21, socialni demokrati 2 glasova.

Pruski list na Dunaju bode pričel izhajati 1. oktobra t. l. Za listom bode stal nemški poslanik.

Antisemitski župan v Parizu! Veliko radost je vzbudila včeraj došla brzojavka: Občinski svet v Parizu je s 45. glasovi izvolil županom antisemita Grebanvala.

Srbsko kasacijsko sodišče je razveljavilo Tavšanovičevo obsodbo. Zmanjšali so mu kazen za dve leti.

Volitve v Belgiji so dale nasprotnikom krščanstva povod, da so zagnali vrišč, češ Belgija se odpoveduje „klerikalizmu“. Stvar pa ni tako grozna. V Belgiji se je upeljal proporcionalni volilni sistem, ki tudi manjšini pušča znatno za-

stopstvo. Liberalni listi so upali, da si protikatališki elementi pridobe večino v belgiški zbornici, a katoliški možje so dobili 85 mandatov, poleg tega je prišlo v zbornico tudi nekaj krščanskih demokratov, ki bodo v načelnih vprašanjih postopali gotovo skupaj z dosedanjo večino. Ako bode večina razumela duh časa, utrdila si bode svojo moč in s socialnim delom večine utegne se pri bodočih volitvah sedanje število liberalnih poslancev, katerih je nekaj nad 50, znatno zmanjšati.

Na Francoskem je odstopil vojni minister Gallifet, ko je v preteklih dneh židovsko socialno demokratično ministerstvo z malo večino se ubranilo v zbornici nezaupnice. V zbornici se je odkrilo, da vlada pod odejo dela, da bi se zopet spravila na dnevni red Dreyfusova afera, in je že najela zato nekega agenta Tompsa. Vojni minister Gallifet je dejal, da ne ve nič za to, in Waldeck Rousseau je imenoval trditve „predrzne in cinične“. Sedaj se je pokazalo, da se je vsa nova akcija za Dreyfusa vodila pod vodstvom Waldeck Rousseaua, ki je orodje Židov. Ministerski predsednik svoje „akcije“ ni zaupal vojnemu ministru. Gallifet je radi tega odstopil. Tako je Waldeckovo ministerstvo dobilo prvo luknjo. Gallifetov naslednik je general Avdres.

Bismarkov spomenik v Afriki. To je naj-novejše nemško veliko delo. Spomenik stoji na afriško-nemški posesti v glavnem mestu Dar-es-Salaam in priča, po zatrdilu nemških listov, kako je nemški jezik dolg.

Vstaja na Kitajskem se širi. Prihajajo vesti, da je železniški promet mej Pekingom in Tientsinom ustavljen in mnogo uslužbencev umorjenih. Uporniki se bližajo Pekingju.

Domače novice.

Knezoškofova petdesetletnica. V torek je praznoval knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič petdesetletnico svojega rojstva. Bog ohrani odkritosrčnega prijatelja slovenskega ljudstva še mnogo let na čelu ljubljanske škofije!

Kreditna, ali prav za prav „Živnostenska banka v Ljubljani“. Piše nam Ljubljancan: Pred kratkim se je vršil ustanovni shod kreditne banke v Ljubljani. Za botra mu je bil zastopnik „Živnostenske banke“ v Pragi, ki je jako lepo govoril zbranim na srce. Kolikor smo izvedeli izza kulis, pridržala sta si g. Gorup in „Živnostenska banka“ dve tretjini deležev, ostala tretjina se je pa pustila statistom domačinom, ki naj bi prevzeli nalogo vabljenk in poizvedovalcev. Iz tega bi bilo razvidno, da hoče banka svojo filijalko ustanoviti v Ljubljani, kakor jih je ustanovila na Dunaju, v Brnu in drugod. Jasno je, da bomo tu imeli opraviti z zavodom, ki bode delal konkurenco drugim našim denarnim zavodom, da pa ne pridemo po tem novem zavodu Slovenci nikdar do lastne kreditne banke v Ljubljani. Domača kreditna banka bi bila nujno potrebna v Ljubljani, ker so sedaj sosebno trgovci prodani na milost in nemilost J. C. Mayr-ju in J. Luckmannu, ki sta na tem polju neomejena gospodarja. Toda, če se kaže njena potreba, ali je nam res treba takoj s pomočjo tujcev ustanovljati nov zavod? Ali bi ne bilo mogoče, da bi se domači denarni zavodi, kakor „Mestna hranilnica“, „Ljudska posojilnica“ in „Kmetška posojilnica“, zmenili, ter vzajemno ustanovili kreditni zavod? Koliko nese J. C. Mayr-ju in J. Luckmannu menjalnica! Za koliko sto tisoč kron se kupi in prodava vsako leto vrednostnih papirjev samo, recimo, cerkvenega in pupilarnega denarja, od katerih prodaje ima dotična banka lep zaslužek brez rizike! Ne bodimo slepi Slovenci, vsaj na gospodarskem polju opustimo sovraštvo, in potem, če vidimo, da je tu mogoče složno delo, zakaj bi tudi na kakem drugem polju ne pričeli. Nerazumljiva nam je pa manija našega župana Hribarja. Kot župan Ljubljane bi moral vender skrbeti, da se domači živelj ojači. Pri novi banki bodo pa domačini za štafažo in dobiček bo imela „Živnostenska banka“, ki je mejnarodni zavod, naj ima še stokrat češko ime. Pri vsakem

takem mejnarodnem denarnem zavodu je pa gospodar — Žid!

Luter Johann in njegovo glasilo. Ker so zmagali na Dunaju kristjani, dr. Tavčar nima miru ne po dnevu, ne po noči. „Špickramarca“ že opazuje nad njim čudna znamenja, ki za družino niso posebno tolaživna. Vtepel si je v glavo, da hoče postati reformator in Luter Johann. Zelo ga je bilo popadlo v četrtek, ko je bil zadnji dan šmarnic. Videl je veliko ljudij iti v cerkev in je mislil, da so tigri, s katerimi se mora bojevati. Pravil je, da bo tigre premagal, če bo grob kakor Luter. Zato že obeta glasilo „Narodni pujs“ novo taktiko: dozdej je ta list smrdel le po gnojnici in bil grob le kakor poljanski hlapčon, odslej bo pa smrdel po blatu in bo grob kakor Luter Martin. Sicer grozi Luter Johann, da boja s „tigri“ vkljub novi taktiki še dolgo ne bo konec, a utegne se pripetiti, da bo napovedanega boja prav kmalu konec, n. pr. če bo „diplomat nove šole“ s svojo reformacijo prišel do Studenca.

Centralna posojilnica za Goriško. Ker goriško „Ljudsko posojilnico“ na vsak način hoče izrabljati nova liberalna ali narodno-napredna stranka v svoje strankarske namene, ustanovila se je „Centralna posojilnica za Goriško“, ki bode združevala pod krščansko in narodno zastavo vse stanove na delo za pravo blaginjo slovenskega naroda. V imenu načelstva vabita predsednik dr. Jos. Pavlica in odbornik dr. Fr. Kos k pristopu nove, nujno potrebne posojilnice.

V deželnem odboru kranjskem je prevzel včeraj posle obolelega dež. odbornika Murnika njegov namestnik poslanec Grasselli.

Dolenjski „osli“. Poroča se nam: V ponedeljek je na kolodvoru dolenske železnice v Ljubljani sprevodnik (ime za zdaj zamolčimo) hotel stlačiti vse ljudi, ki so ondi vstopili, v en voz, v sosednjem vozu je bila pa ena sama oseba. Ljudje niso mogli v natlačeni voz in so morali stati do bližnje postaje zunaj na mostu. Sprevodnik je pa, namesto da bi bil odprl sosednji voz, zaklical ljudstvu: „Gorenjci so še nekaj, Dolenjci ste pa sami osli!“ Ker kranjska dežela mora prispevati vsako leto z 90 tisoč goldinarji, da se poravna primanjkljaj dolenskih železnic, bi pač smeli zahtevati od uslužbenca na železnici nekoliko uljudnosti tudi kmetje, ker pomagajo pokrivati oni primanjkljaj tudi dolenski kmetjski „osli“.

Kje je Tuma? Aškerc grozi, da bode svojo dramo „Izmajlov“ prodal za 333 parov čevljev. Ker pri ljubljanskih čevljarjih ti čevlji niso bili naročeni, bode gotovo zopet pel židovski import. Ljubljanski čevljarji imajo že tako dovolj konkurence, da bodo njihove družine britko občutile, ako jim bode še Aškerc delal konkurenco s svojimi dramami oz. čevlji.

Položaj hišnih posestnikov v Ljubljani. Doktor Gregorič je izdal brošuro „O gospodarskem položaju hišnega posestva v Ljubljani“. Iz zanimivega poročila v tej brošuri se razvidi, da bi po potresu prizadeti hišni posestniki, ki so dobili državno posojilo, morali doplačati še 35.913 gld. na leto k dohodkom, katere imajo od svojih hiš, ako bi država izterjevala po postavi vračevanje posojil. Toda ne samo hišni posestniki ljubljanski, tudi naša občina sama je bila vsled potresne katastrofe iz leta 1895. hudo prizadeta. Dobila je državno posojilo v znesku 500.000 gld., katero bo morala vračevati, kakor drugi zasebni hišni posestniki, v 15letnih anuitetah. Dobila je 50.000 gld. za prvo popravo javnih občinskih poslopij in 450.000 gld. kot 3% posojilo v regulacijske namene. Od teh 500.000 gld. bo torej treba plačevati: 1.) 6 $\frac{2}{3}$ % anuiteto, od 50.000 gld. 3.332 gld. 2.) 6 $\frac{2}{3}$ % anuiteto, od 450.000 gld. 30.000 gld. 3.) 3% od 450.000 gld. 13.500 gld. Skupaj 46.832 gld. Če bi torej občina ta znesek vračevati morala, bi bilo treba, ali izvanredne izdatke vsako leto izdatno skrčevati, ali pa občinsko doklado zvišati. V Ljubljani bi torej vsako leto do leta 1915. plačevali: zasebniki okoli 138.000 gld., občina 46.832 gld., torej skupaj 184.832 gld. Kaj bi to za Ljubljano pomenilo, je lahko vsakemu razvidno.

Muzikalična deželna vlada. Pri naši deželni vladi se često pokažejo, da so ljubitelji muzikalij. Sosebno priljubljene so jim slovenske skladbe. Tako so zadnjič Volaričevi „Kviško bratje“ posvetili toliko pazljivost, da jo pevsko društvo „Ljubljana“ na svoji veselici ni moglo peti. Baron Hein si je pesem ohranil zase. Poroča se nam, da je ta prepoved znamenje, da muzikaličnost deželne vlade sila napreduje, ker pred meseci je bilo še dovoljeno peti istemu društvu isto pesem. To pot je bila vlada tako postrežljiva, da je svojo prepoved naznanila društvu še-le v nedeljo dopoldne.

Cattinellijeva razvojašnica v Gorici je naenkrat postala za šolo sposobno poslopje. Takó je razsodilo zadnje soboto upravno sodišče na Dunaju vsled pritožbe goriškega mestnega magistrata. Deželna šolska oblast in pristojna stavbena oblast sta vojašnico spoznali za šolo nesposobno in zato je ministerstvo ukazalo magistratu, da naj poskrbi za primernejše prostore, a upravno sodišče ve boljše. Slovenci smo se že tako navadili ležati pod klopjo, da ni nič posebno novega, če nas zopet kdo vrže v imenu pravice pod klop. Pri teh tužnih narodnih razmerah je prodajanje liberalizma na Goriškem pravi pravcati prismodarizem.

Slavčeva „Ljudska slavnost“ bode dne 3. junija pop. ob 4. uri na Koslerjevem vrtu. Veselica, za katero je obče zanimanje, bode imela na vspredu naslednje pevske točke: Fran Gerbič: „Pevski poziv“, zbor. Josip Bartl: „Spomladni klic“, zbor s tenorspevom. F. Bazin: „Hannibalov prehod preko alp“, veliki zbor. Jos. Pavčič: „Pred bojem“, zbor. Petje vodi društveni povodnja g. Hilarij Benišek. Izmej godbenih točk omenjamo slovanskih: Parma „Rokovnjači“, koračnica. Šebek: „Slovanska balada št. 2“. David: „Narodne pesmi“, portpourri. Gretsche: „Slovanska četvorka“. Na vspredu so dalje razne ljudske igre in zabave. Zvečer v mraku sijajen umetalni ogenj. — V slučaju neugodnega vremena se zvrši veselica v ponedeljek, 4. junija. Vstopnina 40 vin. za osebo, društveniki prosti.

Občinske volitve v St. Ilju na Štajarskem so izpadle na korist dosedanega nemškega občinskega odbora. Slovenci so zmagali samo v III. razredu.

Kravali v Gradcu bodo o binkoštnih praznikih. Ondi zboruje nemški „Schulverein“, ob enem pa imajo shod nemški turnarji z južnih dežel.

Celjsko sodišče dobi baje vendar sodnijska svetnika, ki ne bodeta posebno po volji onim, ki hote, da bi bilo celjsko sodišče podobno kaki pruski sodnji. Heilovski listi tulijo, da justični minister ne bo imenoval njihovih protežirancev.

Potres so čutili 24. maja po raznih štajarskih krajih.

V Celovcu bo dne 12. do 17. avg. t. l. 45. shod in razstava nemških, avstrijskih in ogerskih čebelarjev. Pokroviteljstvo je prevzel nadvojvoda Ferdinand.

Ljubljanska trgovina je srečno izgubila zopet jednega heilovskih trgovcev. Znani Jožef Višnar se je neprosto voljno poslovil od svoje prodajalnice na Starem trgu. Škoda ga ni.

Nabiti heilovci. Po vseh nemških listih se čitajo britke pritožbe, kako so bili na praznik vnebohoda napadeni „nemški“ ognjegasci iz Laškega trga v Rimskih toplicah. Dobili so jih nemški ognjegasci res po grbi, a so bili napadalci tudi sami. Tolpa 50 Nemčurjev je napadla dva neoborožena Slovenca. Par domačih fantov je prišlo napadenim na pomoč in „laški feuerber“ je nehal „heilati“ in pričel „heulati“. Fantje so jim s pestmi pokazali, da ni kulturno, ako se 50 Nemčurjev spravi z železnimi kroglijami na jermenih na dva Slovenca.

Župani kranjskega okraja so predložili vladi v potrjenje pravila „okrajne županske zveze za kranjski okraj“.

Zagorski „Sokol“ je pometel s svojim dosedanjim starosto Maurom in podstarosto Modicem. Ali je to zaupnica na dopise v „Narod“?

Ustrelil se je železniški uradnik Siegel v vozu II. razreda mej voznjo na Dunaj. Bil je

sin tukajšnjega nadzornika skladišča južne železnice.

Ljubljanske novice. Brenclja je nekdo povozil na sv. Petra cesti. Poškodoval ga je na roki. — Aretirali so urarskega pomočnika Sartorija. Pri Klopčiču je kradel zlatnino. — Zaprlji so neko Triler iz Kamnegorice, ki je kradla v Vodmatu pri Lenki Novak. — Prešernov kip, katerega je izdelal kipar Repič na Dunaju, je razstavljen v Schwentnerjevi prodajalnici. — Žila se je na nogi odprla preteklo nedeljo stariarici Magdalenii Cirk v nunski cerkvi. Odteklo ji je toliko krvi, da se je doma v veži mrtva zgrudila.

Železna trgovina „Merkur“ v Celju jela je v ponedeljek, dne 28. t. m., delovati. Začetek kaže, kako potrebna je bila ta trgovina, in res hvaležni moramo biti gospodu Petru Majdiču, da je zmagal vse zapreke, ki so se stavile temu podjetju. Opozarjamo vse narodnjake, da posluje trgovina na debelo in na drobno.

„Slovenska Matica“ ima CXXI. odborovo sejo dne 6. rožnika l. 1900. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Odobrenje zapisnika o CXX. odborovi seji. 3. Poročilo gospodarskega odseka o računih za l. 1899. in o društveni hiši. 4. Poročilo o pripravah za občni zbor. 5. Tajnikovo poročilo. 6.) Eventualia. V Ljubljani dne 25. velikega travna 1900. Predsednik: Fr. Levec.

Nesreča v mariborskem učiteljsku. Sluga učiteljske pripravnice v Mariboru je pripravljala te dni v svojem stanovanju rakete. Hotel je sestaviti neko novo tvarino in je v ta namen mešal razne kemikalije v neki stekleni posodi. Pri mešanju se je pripetila eksplozija ter vrgla razbito posodo slugi Sajovicu v obraz. Eksplozija je bila tako silna, da je Sajovicu eksplodirajoči material predrl tudi trebuh ter so mu stopila čreva iz trebuha.

Novi protestanti v Celju. Marsikoga bode zanimalo, ako priobčimo imena tistih velikih celjskih Nemcev, ki so vsled nemške strasti odpadli od katoliške vere in postali čestilci Lutra in njegove Katrice. Nekaj odpadnikov je Kranjcev. Imena odpadnikov se glase: Elfrida Stepischnegg, hči odvetnika; Edvard Reitter, sin c. kr. sodnega svetnika; Ida Wokaun roj. Stallner, vdova sod. adjunkta; Marija Adler, soproga knjigotržca; Franc Weiss, sin učitelja - voditelja deške ljudske šole; Franc Pollet, sosesestnik premogokopa „Bohemia“ v Pečovniku; Max Benesch, ključavničar, sedaj na Laškem; Fritz Zangger, sin trgovca Zanggerja; Otto Sonnenburg, magistratni pisar; Viljem Lindauer, sosesestnik opekarne; Emanuel Martiny, c. kr. nadgeometer, rojen v Kranju; dr. Viljem Stepischnegg, c. kr. sodni pristav; Emil Costa, komi; dr. Evgen Negri in soproga roj. Wilhelmina Stiger, hči celjskega župana in trgovca; dr. Ernest Mravlag s soprogo in tremi otroci; Alfons Sorglechner, uradnik; Marija Payer roj. Lenart v Murni na Dolenjskem, žena klobasarja; Viktor Fischer, pomožni uradnik.

Cesarskim svetnikom je bil od avstrijskega cesarja imenovan profesor dr. Ludovik Pastor, ki je spisal izvrstno zgodovino papežev. To zgodovino priporočamo dr. Slancu, da bode nekolkó bliže prišel resnici, katero je doslej iskal samo pri pisateljih, ki so sovražniki katoliške cerkve.

Nadzorovane občine. V isterskih laških občinah vlada nepopisen nered. Narod se boji, da svet ne pokaže v vseh slučajih njihovega gospodarstva, kakor se je že pred kratkim v nekaterih slučajih zgodilo. Zato je isterski dež. odbor ustanovil mesto deželnega inspektorja, ki bode občine nadzoroval. Po raznih posojilnicah se vidi sedaj vse polno laških županov.

Umešeni so bili: dne 28. maja č. g. Matija Slak, kapelan v Mengšu, na župnijo Brdo, in potem č. g. Ignacij Fertin, dosedaj župnik v Belipeči, na župnijo Zasip, in č. gosp. Simon Šmitek, dosedaj župnik na Doboveu, na župnijo Kresnice.

Osebná dohodnina je dala državi l. 1899 v Mariboru 50.828 gld., Celovcu 60.535 gld., Gorici 55.843 gld., Gradcu 519.067 gld., Ljubljani 84.705 gld.

Drobne novice. Nadvojvoda Leopold Salvator se je mudil v ponedeljek v Metliki. Meščani so mu priredili bakljado in serenado. Iz Metlike je odpotoval v Črnomelj. — V Postojini bodo zidali novo občinsko poslopje. Določili so nove stavbne prostore. — Obesil se je v Gorici 60letni Pertscheider, posestnik kavarne. — V Celovcu je bilo vojaštvu pod kaznijo prepovedano, udeležiti se slavnosti „Südmarke“. Heilovci sedaj strašno tulijo po nemškem časopisju. — Srbski pesnik Sundečič je nevarno obohel. — Zakona, katerega je sklenil dež. zbor isterski, da se od bicikljev pobiraj pristojbina, cesar ni potrdil. — Mandat je odložil hrvatski poslanec Mažuranič. Volilci mu izražajo zaupanje. — V Celovcu se je ustrelil neki vojak 17. pešpolka. — V kamniškem okraju je v Imovici pogorel mlín. Otrok najemnika Fr. Grobolnika je v ognju zgorel. — Naš rojak Fr. Bučar bode danes nastopil kot gost v dunajski dvorni operi. — V Ameriki bode prvo nedeljo v Jolietu lepa slovenska slavnost. Delavsko društvo sv. Franciška bode blagoslovilo svojo novo zastavo. — Učitelja je hotel umoriti v Repentabru Fr. Purič. V Repentabru učiteljuje g. A. Fakín. — O hrvatski zmagi poročajo iz Pazina: Pri volitvi za III. razred v upravni svet mestne občine je zmagala hrvatska stranka z 80. glasovi večine. — V Šiški bode Bavarec gosp. Kreuzer ustanovil električno in solčno kopel. — Demonstracijo so naredile v Trstu tržaške šivilje, ker so hotele njihove delodajalke podaljšati deseturni delavni čas za pol ure. — Ormoška častna občana sta postala drž. poslanec dr. Wolfhardt in nadučitelj Rauschel, ker sta se potila za nemško šolo v Ormožu. — Zveza nemških konservativnih kmetov na Štajarskem bode imela dne 4. junija svoj shod v Gradcu. — Toča je naredila zopet veliko škode po Dolenjskem. — Cesar je potrdil zakon, po katerem se štajarska občina Slatina razdeli v dve občini. Tako so dobili jedno občino Nemškutarji v roke.

Iz raznih krajev. Poroča se, da so Ašanti napadli oddelek angleških vojakov. Častnike in vojake so Angleži umorili. — Popoln solčni mrk so imeli 28. maja v Algieru v Afriki. Ob 4. uri 40 minut popoldne je nastala nakrat popolna tema. Na nebu so svetile zvezde. — Grofica Lonyay se bode sešla dne 8. junija v Parizu s svojim očetom, da se z njim spravi. — Ustaši na Kitajskem so zažgali mesto Fengtai. — Laški naučni minister hoče upeljati pouk poljedelstva v ljudske šole. — Nemški cesar pride 18. t. m. na Dunaj, da osebno čestita našemu cesarju k njegovemu 70letnemu rojstnemu dnevu. — V budimpeštanski univerzi so na stopnjiščih židovski dijaki polomili po ogerskih grbih vse križe ter jih razmetali po stopnjicah. — O napadu na nemškega cesarja so zadnje dni poročali časopisi. Včeraj se je zvedelo, da ni bilo nobenega napada. Ko se je cesar peljal na potsdamski kolodvor skočil, je k njegovemu vozu neki človek, ki je pa nemškemu cesarju samo osle pokazal. Nagajivca so zaprlji in trdijo, da je blazen.

Koroški Slovenci. XI. letni občni zbor katoliško političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem se bode vršil v četrtek dne 7. junija 1900 v Celovcu v dvorani kat. rokodelskih pomočnikov. Začetek ob 2. uri popoldne.

S sv. Višarij. Kakor druga leta, se je tudi letos romanje pričelo na vnebohod. Snega imajo na gori še na metre. Sedaj vedno dežuje. Prvi romar, ki se je letos oglašil na Višarjah, je bil Slovenec Skebè iz Amerike, iz Clevelanda (Ohio). Prvi dan je prišlo že tudi več Tirolcev, posebno iz pustrske doline.

Iz ljubljanskega gasilnega društva. Načelnikom I. oddelka je bil na zadnjem občnem zboru izvoljen kleparski mojster g. Lenček, tajnikom g. Kukla, revizorjema pa gg. Medic in Tekavec. V preteklem letu je društvo bilo klicano na pomoč 23krat. Na občnem zboru se je čulo zatrdilo, da „Zaveza kranjskih gasilnih društev“ preskrbi zavarovanje vseh kranjskih gasilcev.

Zaupnico so poslancu dr. Ig. Žitniku so-glasno izrekli volilci na volilnem shodu v Planini.

„Voditelj po Ljubljani“, katerega je te dni izdal g. Bonač, stane 40 h. Načrt mesta je prav lepo na novo izdelal g. arhitekt Koch. Pridejani „Voditelj“ s podobami glavnih poslopij ima pa nekoliko zgodovinskih in jezikoslovnih kozličkov, n. pr. da je bilo semenišče sezidano v začetku 15. stoletja, in druge, koliko je „cena za postrežke, če nosijo kovčke“ itd. Izdal naj bi se bil za Slovane slovenski, za Nemce nemški „Voditelj“, dvojezičnost kaže le, kakor da bi naši ljudje priznavali, da je Ljubljana na polovico nemško mesto. Sicer je bila pa misel g. Bonača srečna in cena izvodov ni pretirana.

Romanje v Rim jako lepo opisuje č. g. Fr. Ks. Meško v „Miru“. Ljubljanskim liberalcem ni všeč, da se pisatelj Meško ne norčuje iz rimskih svetnikov, kakor literat Aškerc.

Turško vseučilišče bode ustanovil sultan v Carigradu.

Novi svetniki. Dne 27. maja se je v cerkvi sv. Petra v Rimu vpricho velike množice vernikov z izredno slovesnostjo izvršilo proglašenje 77. mučnikov iz Tonkinga in Cochinchine mej svetnike. Poprej je bilo v teku 19. stoletja blaženim prišteti 300 oseb, mej katerimi je 205 japonskih mučencev, svetnikom je bilo pa prišteti 78 oseb, namreč 47 mučencev, 24 spoznavalcev in 7 devic.

Laška kultura. Iz Apulije je dobil laški kralj prošnjo neke občine, ki prosi, da se ustavi obligatno pobiranje šole. Tudi občina Villaminorzo je sklenila slično prošnjo, poleg tega pa pristavila, da misli sploh vse šole opustiti. Sedaj se je oglasilo še mesto Castiglione v „slavnih“ Abruzah, da šole preveč veljajo in da jih ni treba. To je tista slavna laška kultura, katero vsiljujejo preko velike luže Slovincem. Hvala lepa za tako kulturo!

Šentjanski rudnik na Dolenjskem je kupilo društvo ljubljanskih, tržaških in dunajskih kapitalistov.

Najnovejše vesti.

Gratwein, 2. junija. Tukajšnje delavstvo Leykamovih papirnic je sklenilo pričeti s stavko, ako se ne ugodistavkujočim v Vevčah.

Trgovski pomočniki so sklenili ustanoviti si samostojno slovensko trgovsko društvo z glavnim sedežem v Ljubljani. Dobili smo o tem dopis, katerega priobčimo prihodnjic. Novemu društvu ključemo krepak „Živio“! Le potom organizacije se bodo trgovski pomočniki mogli ubraniti vsakemu izkoriščanju, ki sedaj čisto tako bujno cvete.

Ljubljanski občinski svet je sinoči izvolil podžupanom viteza Bleiweisa. Sklenilo se je uresničiti sklep glede niveliranja Prešernovih ulic. Občinski svetnik Kozak je predlagal, naj v zadevi južnega kolodvora v Ljubljani stori kaj tudi drž. poslanec Kušar.

Dunaj. Ministerstvo za notranje stvari je odobrilo odlok kranjske deželne vlade, da morajo biti v Ljubljani dvojezični napisi. Pritožba mestne občine je odbita.

Položaj. Včeraj je imel ministerski svet sejo. Vrše se pogajanja s Čehi. Vpliv Pacakovega nastopa pred cesarjem pri delegacijskem dineju je velik. Pacak je na cesarjeve besede, da se radi obstrukcije ves svet posmehuje Avstriji in da je to škandal, odvrnil, da niso Čehi krivi obstrukcije! Dajo naj se Čehom pravice pa bo mir. Ako bi se sedaj predloženi jezikovni načrt hotel uveljaviti s § 14, bi to vzbudilo po Češkem veliko gibanje, kakeršnega še ni bilo.

Vojna v Južni Afriki. Angleži so prišli že v Johannesburg, kjer so zlate rudnike našli nepoškodovane. Buri se jim ne ustavljajo nikjer več in bodo Angleži v Pretoriji baje celo slovesno sprejeti. Krüger je pobegnil. Kakih 20 000 Burov je z njim pobegnilo v gore, odkoder bodo nadlegovali Angleže. Nemški cesar in laški kralj sta angleški kraljici — častitala.

GLASNIK.

Štrajk v vevški papirnici še ni končan.

Vodstvo tovarne je sicer delavcem obljubilo, da bi se zboljšalo delavkam za tri in delavcem za pet krajcarjev na dan, in to samo onim delavcem, ki imajo plače pod jeden goldinar na dan, a naravno, da delavci s tem ne morejo biti zadovoljni, posebno ker jim glede drugih zahtev nočejo nič dovoliti. Vodstvo še vedno uganja na veselje delavcev razne burke, da bi jih preslepilo in vsaj jeden del stavkujočih spravilo v delo. Toda kaže se, da so delavci dobro organizovani! Nihče se ne vsede na limanice in nihče se ne straši slamnatih strašil, s katerimi razpolaga vodstvo tovarne. Smešno je, da prete delavcem z odpustom in jim obetajo, da izroče knjižice okrajnemu glavarstvu, ako pa pride kak delavec po knjižico, mu je ne dajo. Še smešneje pa je, da uradniki sami poskušajo kuriti, pa menda ne gre, ker je držalo lopate debeleje in trje, kot peresa. Pri tem delu se dobi tudi kak žulj, katerih pa ti gospodje niso vajeni. Ukazali so tudi sprazniti v 24. urah tovarniška stanovanja, pa tudi to so si premislili v toliko, da se imajo sprazniti le tedaj, ko pridejo tuji delavci. No, teh bodo še dolgo čakali, najbrže jih nihče pričakal ne bode. Tako poskušajo oholi kapitalizem in njega hlapci slepiti delavce, namesto da bi človekoljubno priznali v nebo kričeče krivice, ki so jih delali doslej poštenim, mirnim in treznim delavcem. Delavci so pripravljeni vstrajati, dokler jim ne ugone v glavnih zahtevah. Vodstvo naj bi ne preziralo teh zahtev, ker mora biti veselo, da ima tako poštene delavce. Tujim delavcem bi moralo vodstvo ugoditi še v več zahtevah, tako treznega delavstva, kakršno ima sedaj, bi ne imelo. Tovariš Bricelj sedi še vedno v preiskovalnem zaporu kot žrtva kapitalistične poštenosti. Kakor čujemo, je v Gratweinu radi vevškega štrajka tudi precej napeto, mogoče da izbruhne celo ondi štrajk, ako se tukaj kmalo ne konča. Prijatelji delavcev pridno pošiljajo podpore za štrajkujoče delavce in tudi naše delavstvo se je pokazalo požrtovalno sedaj, ko se gre za zboljšanje stanja sotrpinov. Edino naših liberalcev „tromba“, „Narod“, ki ima vedno prijateljstvo do ljudstva na — papirju, je svetovala svojim somišljenikom: nič dati za vevške delavce, češ, kadar bodo potrebni, jim homo že sami dali. To je naduto hinavstvo in kaže le, da je liberalcem veliko več za bogate jude, kot za naše poštene delavce. Sedaj so delavci podpor pač potrebni, ker stoje brez zaslužka v boju za svoj napredek. Kdaj bodo pa po „Narodu“ potrebni, to ve samo liberalna nadutost. Dr. Tavčar delavskih potreb pač ne pozna, veliko bolj pozna šampanjca. Zapomnijo naj si tisti delavci, ki spoštujejo „Narod“ zaradi njegove „farske gonje“, kakšnega prijatelja imajo v liberalizmu! Kdaj bode stavka končana, ne ve nihče, toda upati je, da se bodo trde kapitalistične buče kmalu premislile, ker prva stvar jim je dobiček, tega pa ni, ako delavci štrajkajo. Somišljenike in prijatelje delavstva pa pozivljemo, da skrbje za zdatno podporo, katero radovoljno vsprejema „Slov. List“.

Na shod! Binkoštni ponedeljek popoldne ob 4. uri priredi „Slov. katol. delavsko društvo“ javen ljudski shod na Brodu pod Šmarno goro. Dnevni red: 1. Vračilo državnega brezobrestnega posojila. 2. Splošna rešitev soc. vprašanja. 3. Politični pregled.

Poškodoval se je močno tovariš Anton Finžgar na južnem kolodvoru v Ljubljani. Padel je pri skladišču iz železničnega voza in si zlomil dve rebri.

Z Jesenic. Katoliško delavsko društvo na Jesenicah si je ustanovilo tamburaški zbor „Peričnik“. — Hudo ponesrečil se je tovarniški delavec Pavel Zmrzlikar na Savi pri Jesenicah. Železni drog mu je razdrobil nosno kost in prebil na glavi črepinjo.

Stavka v Trbovljah. V petek zvečer, v soboto in nedeljo je bila res stavka premogarjev v Trbovljah. Povod je bil, da so odpustili nenedoma, radi prepira med vodjo in komijem gosp. Dežmanom, zadnjega iz bratske skladnice. O

tem ni nič vedel general Čobal, ki je svoje verne potem pošteno okrcal. Cela demonstracija bila je pohlevna. Tudi v Zagorje je šlo odposlanstvo delavcev, da bi ondi premogarje pridobila za štrajk, kar se pa odposlanstvu ni posrečilo. Posredovali so okrajni glavar grof Atems, višji rudarski komisar, in še jeden komisar. Orožnikov tujih je prišlo 42 pod vodstvom nadporočnika. Avizirano je bilo tudi vojaštvo v Celju. Štrajk je bil končan v ponedeljek. Prepir med poslovodjo in komijem Dežmanom se bo poravnal pri sodnji.

Nesveča na drž. kolodvoru. Nogo je zmečkalo pazniku delavcu Devu na državnem kolodvoru. Deu se je v dežju vsedel na desko nekega voza in pri premikanju ga je vrglo pod voz in mu pretrlo nogo.

Ponesrečil se je dne 29. maja kurilec stroja Japel v tovarni P. Ladstätterja v Domžalah. Kurilca je izbruhajoči plamen na spodnjem delu života tako osmodil, da je v deželni bolnišnici v Ljubljani, kamor so ga prepeljali, umrl.

Delavci iz Medvod so bili preteklo nedeljo na Brezjah.

Konkurenca izvoščkom. V Gradcu se je ustanovila družba, ki je vložila prošnjo za koncesijo, da sme z avtomobili prevažati ljudi. Izvoščki se zama trudijo, da bi preprečili to konkurenco. Graški ces. namestnik jim je dejal, naj sami prično vožnjo z avtomobili.

Obrtni višji nadzornik o naših delavskih razmerah. Za graški trgovskoobrtni okoliš in za deželo Kranjsko je izdal višji obrtni nadzornik dr. Val. Pogatschnigg v Gradcu poročilo, iz katerega posnemamo sledeče zanimive podatke, ki kažejo naše obrtne razmere. V 533. podjetjih tega obrtnega okoliša je bilo l. 1899. nastavljenih 25.225 delavcev, med katerimi je bilo — značilno za naše razmere — 7349 ženskih. Celo v rudokopih se izrablja pri nas ženska s težkim, nežnemu spolu nikakor primernim delom! Še vedno se pri nas rabijo protipostavni dečki pod 12 letom za delo, ki jim je telesno in duševno škodljivo. Nedeljski počitek se je v zadnjem času nekoliko zboljšal. Nesreč se je zgodilo prošlo leto visoko število 2099, in sicer 32 smrtonosnih. Največ nesreč je pri kovinskih delavcih (462 — 1 smrtna), in pri zidarjih (344 — 14 smrtnih). Te številke glasno vpijejo, da se naj uredi zavarovanje delavcev. Delavska stanovanja so zlasti v starejših podjetjih še jako slaba, najslabša pri rudokopih, kamnolomih, opekarjih in žagah. Izplačevanje delavskih plač je še jako neredno v mnogih podjetjih. Strokovni pouk mladine ne napreduje skoro nič. — Iz tega je pač razvidno, da je treba državi nujno poseči v delavske razmere s pametnimi reformami.

Poročilo o stavkah, ki so se vršile v Avstriji preteklo tri mesece, prinaša „Sociale Rundschau“. Stavk je bilo 70. V stavki je bilo 110.000 delavcev. Določen je sedaj uspeh 52 stavk in ta je naslednji: v 14. stavkah t. j. v 27%, so delavci popolnoma zmagali, v 23. stavkah so delavci le deloma zmagali, v 15. so se borili brezuspešno.

Najbolj izvirna stavka se je pričela na Kitajskem. Ondotni krvniki so naznanili vladi, da ne bodo nikomur več odbili glave, ako jim ne poviša plač. Doslej imajo za vsako glavo plačila po našem denarju jedno krono. Vlada je mnenja, da na Kitajskem pride toliko ljudij ob glavo, da so krvniki s svojimi dohodki lahko zadovoljni.

Darila.

Za stavkujoče delavstvo v Vevčah smo prijeli: Ivan Ferfila v Ljubljani 1 K., Iz Zeleznikov 15 K 76 vin. Iz Novega Mesta: Plavenič 5 K., V. Bergant 2 K., Neimenovani 15 K., I. Jakše 2 K., A. Kušljan 70 vin., družba v p 3 K 56 v., dr. Marinko 5 K. Iz Trbovelj: Peter Erjavec 4 K., Matej Mežnarič 2 K., Fortunat Končan 2 K., »Katoliško delavsko društvo« v Trbovljah 10 K., odborniki »Katoliškega delavskega društva« 2 K. Iz Trziča: Udje »Katoliškega društva sv. Jožefa« v Trziču 22 K 50 v., Iz Zagorja: Anton Zabavnik 1 K., Valentin Zabavnik 2 K., Franjo Zabavnik 1 K., Habat Luka 2 K., Česnovar Fr. 40 v., Sotensek 60 v., M. Škerjanc 2 K., I. Hauptman 1 K. I. Koren 40 v., Urbanija P. 40 v., Mar. Stibrič 1 K., Anton Koder 1 K., Anton Prosenč 10 v., Gale Jožef 10 v., Franjo Cekar 10 vin., Pfeifer Franc 1 K., Debevc F. 30 vin., Za-

bavnik Z. 40 v., Rancigaj J. 40 v., Mahor J. 40 vin, Josip Dežman 1 K 20 vin., Jurij Železnik 1 K, Ritter Franc 1 K, Edvard Šmit 30 vin., Zabavnik Avg. 40 vin., Krečan Fr. 2 K. — Z Dunaja: Daničarji in akademiki somisljeniki vsak teden, dokler traja stavka, 15 K 20 vin., — Iz Prevalj: Prevaljski delavci 13 K. — Neimenovan 20 K., neimenovan 3 K, dr. Aleš Ušeničnik 5 K, Knific iz Tomislja 4 K, neimenovan 1 K, neimenovan 1 K. Košmrl 14 vin., dr. Janežič 1 K, Ziller Ana 40 vin. Ziller Fran 2 K, Ziller Katarina 20 vin., Kenu 2 K, Erbežnik 20 vin., Okirski 40 vinarjev, Skalar 40 vin. Vrhovnik 50 vin. Sirk 30 vin. Brdajs 30 v. Okorn 40 v., Keršič 40 v., Marija Škrbine 36 vin., Podržaj 40 vin., Juvan 40 vin., Zorič Ivana 20 v., Šuštar 1 K, Tož 1 K, Franc Jereb 40 vin., Mentoni Martin 40 vin., Anton Jemc 20 vin., Jera Hribar 40 vin., Fr. Jager 40 vin., Toni Jager 40 vin., Ap. Jager 50 vin., M. Wagner 20 vin., L. Železnik 42 vin., Jemc Marija 40 vin., Ivana Čibašek 40 vin., Marija Kecl 20 vin., M. Mentoni 20 vin., Stanonik 2 K, Ferdinand Sajovic 2 K, R. 60 vin., Pichler 20 v., K—k 50 vin., K—g 40 vin., Volta 60 v., Lin. 1 K, Premrou 1 K, Köchler 1 K, Neimenovan 40 vin., Neimenovan 20 vin., A. Z. 1 K, Mihelič 40 v., Tenente 1 K, E. 20 v. Iz Kranjske Gore: Godec Janez 10 K., Anton Žlogar 5 K, Luckmann Franc 1 K 10 vin., Štrukelj Lovro 60 vin., Turk Valentin 40 vin. Iz Gorice dr. J. Pavlica poslal 22 kron. — Z Bleda: Janez Oblak 2 kroni, Matija Mrak 2 kroni. — Ljubljana: Miklavc 40 v., Neimenovan 1 K, Podrehek Janez 20 v., M. 20 v., Skubic 20 v., Neimenovan 1 K, ? 30 v., — 20 v., A. B. 60 v., — 20 v. Iz Trnovega 60 v., Škofic 40 v., Adolf Ankofer 60 v., Škof 20 v., I. A. 30 v., Gospa Kristanova 5 K 64 v., Ivanka Koprivc 60 v. Neža Robič 20 v., Anvata Fran 40 v., C. Vencar 40 v., F. Potočnik 40 v., M. Kavčič 30 v., Val. Schweitz 20 v., Miha Bač 20 v., Alois Jenskovič 30 v., Anton Tič 20 v., Jerman 20 v., Neimenovana 40 v., Francis 60 v., Žabnikar 20 v. Potočin 20 v., Zdovšek 5 v., Zdovšek 15 v., Neimenovan 60, 20, 10, 20 v. Iz Trsta: Dr. Gregorin 5 K, II— 1 K., F. (ime nečitljivo) 1 K, dr. Brejc 5 K, dr. Abram 5 K, ime nečitljivo 1 K, Neimenovan 1 K, Neimenovan 50 v., K— 1 K, F. P. 1 K, dr. Trinajstič 2 K, Z. D. 1 K, dr. Pretner 5 K, Goljevicek 2 K, P. G. 2 K, dr. Slavik 1 K, (ime nečitljivo) 50 v., Anton Muha 1 K, dr. Rybat 4 K. Iz Gradca: po 1 K: med. R. J., med. J. P., iur. A. K., phil. J. R., iur. V. P., iur. J. Ž., iur. J. R. juristi S., Ž., P., L., phil. E. J., med. A. B., mizar Petek, knjigovodja Lisec, mizar Erhatic, ključavničar Požar; po 40 v.: iur. A. K., iur. K. P., iur. F. K., učitelj M. Cizej, iur. F., 4 krone je daroval kurat M. Ljubša, po 50 v.: med. E. D. in med. E. M., mizar Ant. Podgornik 60 v. Iz Zagorja župnik Jakob Gross 4 K.

Nadalje so darovali: Delavke ljubljanske tobačne tovarne 72 K 52 v., dež. posl. kanonik Andrej Kalan 20 K, kanonik dr. Andrej Karlin 10 K, Luka Smolnikar 4 K, neimenovan 2 K, Fr. Birk 5 K, dr. Evgen Lampe nabral 38 K, neimenovana 1 K, M—c 26 v., Ljubljanska predilnica 28 K 02 vin., Stirn 20 vin., Črnive 1 K, Hlebs J. 20 v., najdeno 4 v., Metulj 20 v., Pance F. 20 v., Vidic J. 50 v., J. Rihar 40 vin., Bezljaj A. 40 vin., Podkrajšek 10 vin., Plesko 40 vin., Trontel 50 vin., Žargi J. 30 v., H. Snoj 20 v., Teran 20 v., A. Setnikar 30 v., A. Orožen 20 vin., Jožef Moškerc 40 v., And. Prevc 40 v., Fr. Stambal 40 v., Fr. Keleh 40 v., J. Verhovec 50 v., R. Cuderman 40 vin., M. Kočer 40 vin., Janežič Avg. 20 v., Fotočnik Fr. 20 vin. Alojzij Zalar 30 v., Bož. Janežič 20 vin., Kristofel 40 v., J. Zoran 20 v., Kuschar 20 vin., Mihevc 20 vin., L. Schmon 1 K, Dragar Jož. 20 v., Gomilšek 40 vin., Hofer W. 1 K, Zdešar Ana 1 K 06 vin., Laznik 48 v., Združnik 40 v., Pavšek Ana 2 K 81 vin., več delavk 3 K 10 v., Ženko 1 K 52 v., delavci Slov. del. stavbenega društva 5 K., Bizjak 30 v., J. Merhar 30 v., Blaž 30 v., Rožanec 30 vin., Kunstel 30 v., Janc 20 v., Robas 30 v., Škof 20 v., Arhar 10 v., Strukel 20 v., Dovč 20 v., Bevk 20 v., Pečnik 30 v., Meglič 20 v., Lapanja 20 vin., Maček 20 v., Snoj 20 vin., Smole 20 v., Žnidaršič 30 vin., Kral 20 v., Pravst 20 vin., Ravnikar 10 v., Zaku 20 vin., od Z..... 5 K 90 vin., od V..... 5 K 92 vin. — Prosimonadaljnih darov! Stavkujoče delavstvo potrebuje dejanske podpore, da zmaga v pravičnem svojem boju. Na noge vsi prijatelji slovenskega delavstva!

Eden ali dva
učenca

iz poštene hiše se sprejmeta takoj za kolarsko obrt. Kje, pove upravništvo lista.

Največji izbor.
Skrbno izdelovanje.
Najnižje cene.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch, tovarna dežnikov, Ljubljana, Mestni trg 15.

Domača umetnost! Domača umetnost!
Podobarski in pozlatarski ateljé
Andrej Rovšek
v Ljubljani Kolodvorske ulice št 22
v hiši gospé Wessner-jeve
se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih, strogo po umetnostnih načelih izgotovljenih lesenih oltarjev v raznih slogih, kipov in svetniških soh od kamena, marmorja, gipsa ali lesa itd.
10 (14) Priznalno pismo:
Blagorodni gospod! Altar presv. Trojice, katerega ste naredili za tukajšnje župno cerkev, je pravi umotvor ter kaže, ne samo v celoti, temveč tudi v svojih posameznih delih lepo pravilnost, solidnost in trpežnost. Na opazovalca napravlja izvanredno prijeten utis in hvali svojega mojstra. Vsled tega Vam izrekam svojo popolno zadovoljnost in zahvalo ter si stejem v dolžnost, da Vas svojim sobratom kar najtoplejše priporočam za podobno delo.
Z odličnim spoštovanjem Vam udani
Martin Poljak, župnik
Ajdovec, 20. okt. 1899.

Kuverte s firmo
priporoča
J. Blasnikova tiskarna.

„Slovenski List“ se prodaja v Brusovi (Štefeti) prodajalnici pred Škofijo in pri g. Podrekarju na sv. Jakoba trgu. Številka po 14 h.

Slovenici pozor!
Zahtevajte poudarjeno
nogavice, rokavice,
jopiče in vse vrste
pletenin iz
D. Hribar-jeve tovarne
To domače blago je trpežno, ceno in se kosá z vsakim drugim izdelkom bodisi katerekoli konkurence.
Slovenski trgovci.

Kathreiner
je samo pravi v znanih
Kathreinerjevich zavojih!
Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevranje računajočih ponarejenih zavojih.
Kathreiner Kneippova sladna kava
je najkusesnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.
Kathreiner Kneippova sladna kava
bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotisoč družinah použita.
Kathreiner Kneippova sladna kava
je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.